

EMBER VAGYOK . . .

Ember vagyok az isten képére
S a világ csufságára teremve
S szeretném a nagy csufság közepett
Előbbre vinni az Isten-képet!

Bús panaszkodó ajkam van csupán
És tudok könnyezni szívből, igazán . . .
És van két összefonnyadt gyöngye karom
Mivel az életbe kapaszkodom.

És vannak álmaim szép-egyszerűek,
De félek hogy soha, sohase látom meg.
És kereszem is van nehéz, közönséges
Csak énnekem való, másnak nem illik ez.

Küszöbötökön ha megjelenek,
Jaj ne uszitsatok rám ebet.
Bús lázár-sebeim nagyon égnek
O hát ne tépje fel kedvtelések!

Miklós György.

Az igric.

(Novella.)

Régen vége a kedves időknek, mikor négyen, cimborák, egy leányhoz jártunk; de az emlékezetünkben tovább él, mint a Küküllőbe esett csillag fénylő cserepe a víz mélyén. Irjátok meg nekem lelkem ecsém Máté, élnék-e még a Jucikák, Mancik, leeresztett haju huncut fehérnépek, szépet sugdosó édes gyermekeim, diák-ország tünderei; kiket szerenáddal költögettünk, kikért annyit megszenvedtünk tanárnak szavától, apáknak markától.

Akkor még: Csak egy kis lány volt a világon; akihez áhitattal járánk négyen, orrunk alá bajsziért imádkozó nevezetes fiúk. Különböző dolgokban jeleskedtünk a leány körül. Magam az összes bogarak tudományos nevét és „lelő-helyét“ ismertem tanár ijesztő pontosan. Sanyi, a cigány muzsikált olyan szépen, hogy ma is szívesen a fejébe verném azt a festett fenyőfát.

A leány a lámpát fél-lánggra huzta és a kályha köré telepített.

— Most Bandi maga beszéljen valamit.

Semjén Bandi csak a félarcát fordította a leány felé. (Tudta, hogy ő „profilban nagyon érdekes“.)

Némi töprengés után szokása szerint sóhajtott és a homlokára árnyékolta a kezét.

— Ibn Rostehnál, az arab történettudósnál olvastam nagyon érdekeset az igricokról, — hazudott a gyalázatos.

— Ibn Rosteh? csicsergett közös Jucikánk — Jaj az nagyon szép.

— Csak maga szép — busult Semjén Bandi.

— Halljuk az igricet — jajdultunk közbe.

— Az igricek? — mosolygott felénk — Azok (= tudja Jucika édes —) pénzért nótázó, ablak alatt csókért leszködő, nagyurak bolonditói voltak. Különösen ez a Tomok-nevű. Ez a lelkét eláruló, imádságvesztegető rongyos szolgája a dalnak. Könnyet, lelkesedést kicsaló, mámort és lelkesedést, — az élet két színes fátylát — reánkteregető, fiatal hunn legény.

— Nehéz, de gyönyörűséges élet volt akkor is az igricedés, — beszélte tompán Semjén Bandi és a szeme ködleni kezdett, a keze reszketett, szava emelkedett. — Te teremtő Isten, mond meg nekünk nyilván; hová rejtetted ennek az érzésnek titkát? — Fiúnek izébe-e, vagy madár tolla melegébe; kőnek árnyékába-e, avagy

életbe-halálba? — Miért van, hogy egyszerre nem birkunk magunkkal, kevésnek érezzük a szót-és sorvadó szájjal bámulunk az ég mélységébe?

A hunnok talán tudták. Ritkán, nagyon ritkán, egy-egy székely, — rég elfeledett igricivadék — még vissza-érzi szavak csengéséből, tűznek szeszélyes játékából, a sok földönalvásból, ráhullott falevelek sulyából.

Gunyosan néztünk a fiu szeme közé, de őt nem zavarta.

— Más is hallhatta — folytatta ingerülten — hogy így kezdik a székelyek a mesét: — Mikor a nap még dereng a világ szélén és az apamadár temetni viszi éjjel elhalt fiókáját . . .

Mi csak azt láttuk, hogy a szép leány felsóhajt. Semjén Bandi hálásan csak hozzá beszélt.

— Ne higgye Jucika, hogy magától találta ki ezt a székely. Ki tudja, melyik őszünk hozta magával valahonnan a Himalája alól, hol kutyák rágják el a holdat, a felszálló ködből gondolatok lesznek s furcsa képirások megszületnek. Szóbaavermelt sok szép dolog bizony mindez. El lehet képzelni, hogyan szerettek az igricék, kiknek éjjelük-nappaluk tele volt velük.

Barna-piros izmos fiu volt Semjén Bandi. Büszke-járású, összeszorított száju és gunyos természetű. Csak most láttuk, hogy milyen meredek lépcsőkön jár a szíve egymagában.

— A leánynak Isla volt a neve és éppen oly volt, mint — maga Jucika.

Csak a tűz s a hajnalcsillag tud így igézni, mint a szerelmes férfi szeme; beszéd nélkül, pusztá érintéssel, szabadulás nélküli édes ingerrel.

— Mondom a nap még derengett a világ szélén és az apamadár temetni vitte éjjel meghalt fiókáját. A hold ráesett a fák törzsére és rajta remegve hallgatta, hogy mit beszél a lány és az igric.

Bolond igric mondotta:

— Amerre velem jössz, csak ott szép az élet. Szép füzes mezőben, nap jelenlétében elmegyünk a csendbe. Éjjel, a hol járunk, eléd jönnek a csillagok és kerekén gyűlnek az ég alján, hogy reánk vigyázzanak.

Szegény leány mondotta:

— Hiszem.

Bolond igric szólott.

— Két erős karomnak melegében viszlek.

Szegény leány hitte.

Igric csak folytatta.

— Édes rózsám, visszafelé menjünk. Jaj, ne a hódítás utján, amit karddal vernek, az én kenyéremre ne hulljon többé vér. Félek, hogy megfog az átok, azt mind elkerüljük. Itt fekete kinnal születik a gyermek. Az én fiam ágról könnyen leszakadó aranyalma legyen. Isla, énrózsám, csókold meg a fáraesett holdat, ezzel esküdj. Menjünk.

A hunn leány belekábult. Szemeit a fára, kezét keblére vetette.

— Megcsókolom a fáraesett holdat. Menjünk Had-isten nevében, hét szűz utján, Istár asszon, istenasszon éneke felé.

Lehanyatlott a Semjén-fiu.

A mi szép leányunk ránézett lelkesen, a legény kezét megérintve utánna mondotta.

— Megcsókolom a fára esett holdat . . .

Kéz a kézben maradt. A lelkünk fájt. A más ember boldogságának mindig szomorú a tanuja.

Kéz a kézben maradt, fejük összehajlott, Semjén Bandi ránkmosolygott, hiszen aranykereket gördített maga előtt.

Hirtelen elszégyelte magát.

— A többit el is hagyom.

A leány megsimitotta a fiut.